

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
— za Slovenijo v Ljubljani. —**

Cena posamezne šte. 2 K 50 vln.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina K 100.—

Polletna naročnina K 50.—

Četrletna naročnina K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštino. Oglasi
po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20 II. Rokopisev ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

A. BARAC:

„Duševni delavci“.

(Konec.)

Nikdar niso želeli delati, nego le služiti. In služili bi vsakomur — najreakcionarnejši buržuaziji in najekstremnejšim komunistom. Smisel življenja jim ni bilo nikoli samo delo, duševno delo, a zaslužek jim ni bil nekaj postranskega, naravna posledica činjenice, kadar človek izvršuje potrebno funkcijo v družbi. Delo jim je bilo le nujno zlo za doseganje obstojnih sredstev življenja: plače, naslova, položaja, čina, odreda. V naših jugoslovenskih razmerah so najzagrizenejši, najfanatičnejši »boljševiki«, brez sence kakšne plemenite ideje, brez pojma o idealu socialne pravice, bili oni, ki se jim je v službi avstroogrške države godilo bolje. A v odnošaje izmed delov našega naroda so največ zmede zanesli baš »intelektualci«, oni, ki jim ni za delo, nego za to, da o napredovanju, o položaju, o časti ne odloča neko daleko ministrstvo, nego da odloča nešteto poverjeništev, kamor izlahka pride i mama i teta i prijatelj i znanec.

Vprašanje »duševnih delavcev« je torej možno rešiti samo na en način, a ta je: Pridobiti uvažanje samemu delu, a ne je: Onemu, kar je pri delu postransko. Uničiti v strukturi družbe vse, kar ne koristi običnemu napredku človeštva, kar torej znači zapreko. Izvojevati svobodo dela — da delo ne bo več neko zlo, ki se mu človek pokori proti svoji volji le zaradi kruha, nego da delo izvira iz notranje naklonjenosti subjekta. To integralno rešenje duševnega problema, rešenje na njegovih izvirihi bo privedlo tudi do odstranitve razlike med delom duševnim in manualnim, ker je vsako delo, ki se vrši z ljubeznijo, s srcem, po odrejeni koristni svrhi v svojem bistvu duševno delo, v kolikor pomenja, da mu je ideja vodnica višji duševni princip, — princip koristi družbe, celote. Tako integralno rešenje duševnega dela prinese s seboj tudi rešenje socialnega problema ali vsaj približanje k njegovi rešitvi, kolikor je to vobče mogoče, človečanski.

V strahoviti krizi, ki je zgrabila intelektualce vseh barev in vseh kategorij, trpe obenem tudi oni, ki jim naziv »duševnega delavca« ni samo epiteton in smisel življenja, ki jih ni potegnila za sabo bliščeča praznina besede, nego iskrena, notranja, nepremagljiva potreba delati za ustvarjanje duhovnih vrednot naroda in človečanstva. Takih je povsod, po vseh poklicih — pesnikov, učiteljev, znanstvenikov, svečnikov itd. — redkih osamljenih, nesposobnih, da se s komolci

prerinejo naprej, da bi iskali protekcijo, da se vsiljujejo, da bi preskakovali čine. In ti so naibednejši od vseh, ker velika večina ostalih tovarišev po poklicu zre svoj položaj v prvi vrsti z materialne strani, išče predvsem udobnosti, komodnosti, nahaja na stotine načinov, da zadovoljuje tem svojim priprtnim potrebam. A ti so najtišji; ti se ne bunijo, ne preté, ne ostavljajo s kletvijo in prezirom svojih poklicev. Ti niso tako ceneni radikalcji, ker vedo dobro, da je vsak pretirani radikalizem le stopnja k najbolj črnemu reaktornarstvu. Ti vidijo, vedo, čutijo zavestno, intuitivno samó eno: Doklerkoli odloča na svetu meč, ne morejo odločati razlogi duha. Kjerkoli je na prvem mestu vojska, sila, grobost — morajo biti duševne vrednosti na zadnjem mestu. Vedno je bilo tako in bo še dolgo tako. In praktična posledica tega razmerja: Povera e nuda vai, filosofija!...

Ti molče in delajo mirno na velikem delu vekov, utrudljivem in mučnem, no s tiho in jasno zavestjo, da to delo — nevidno, nepriznано, neslišno, tako slabo plačevano — mora naposled dovesti do zmage. Samo z notranjim, duševnim, izčiščenim podvigom človeka more priti do pravičnega razmerja izmed klas, narodov, plemen. Približanje k cilju je tako težko, tako strašno težko, počasno, — no vendar je gotovo, neprestano in nič ga ne more zaustaviti. Ako torej epiteton duševnega delavca vendar ima vsaj nekaj smisla, potem ga je treba omejiti na one, ki mu s svojim življenjem, s svojimi borbami, svojimi težnjami dajejo osnovni pomen: biti človek, biti vedno, predvsem in v vsakem svojem činu človek napram vsakomur in napram vsem; in dopuščati, da nas v vseh delih vodijo samo one tendence, ki ta človečanski, občečlovečanski element v nas utrjujejo, krepijo, unapredujejo, a uničevati povsod, pri vsakem koraku, v vsakem času življenja vse ono, kar ta element ovira, duši, odriva.

Duševno delo, delo z duhom v tem smislu bo ohranilo svojo važnost večno, skozi vse borbe razredov, skozi vse forme vladavine. A vse drugo je zlata pena, za katero se ne skriva nikaka vsebina in ki bo odpadala v vsakem velikem spopadu.

(»Nova Evropa«, Zagreb, knjiga II, broj 9.)

Ta prevod članka, ki je izšel v cirilici v najodličnejši jugoslovenski reviji, prinašamo iz več namenov: naj se pokaže enkrat v našem glasilu tudi druga stran medalje, naj čitajo javni nameščenci enkrat tudi negativno sodbo o »državnih hrbtenici«! Člankar je zgrabil naše vprašanje z najmodernejšega stališča ter se je lotil z nečuvno, večkrat bridko odkrito-

stjo njegovega korena. Njegov bič ne žvižga zamo, nego tudi zadeva. Povedal je marsikaj, kar vsi čutimo, zavedno in nezavedno, kar so že drugi člankarji v našem glasilu povedali, marsikaj pa pove tudi novega, morda ne vselej povsem točno, a zvečine pove dobro in resnično. O članku in njegovih bistvenih točkah je vsekakor treba razmišljati. Gotovo je v naših vrstah tudi precej pretirane samozavesti in domišljavosti. Nova doba zahteva nove orientacije. Da je velik del javnih nameščencev top stroj, ki se za kulturna, občečlovečanska in za splošnost važna vprašanja ne le prav nič ne zanima, nego da se drugim, zlasti tovarišem, ki imajo širše duševno obzorje in širši delokrog, celo posmehujejo ter smatrajo sebe baš zaradi svoje omejenosti in sterilnosti za vzvišene nad resničnimi duševnimi delavci, je istina. Čim okorelejši birokrat je kdo, tem nadutejši je! Očividno piše A. Barac o razmerah v Srbiji in morda deloma tudi na Hrvatskem. Mogoče je, da gleda tu pa tam preveč črno in da je včasih v svoji sodbi pretiran. Gotovo pa je, da je njegov članek koristen tudi za presojo slovenskih razmer. Morda izzove Baračev članek med našimi dopisniki nekaj odmeva: to bi nas veselilo, ker upamo, da dobimo potem odgovore, ki posežejo z brezobzirno resnicoljubnostjo čim globlje. Treba nam je kritike — zlasti pa avtokritike.

Prevajalec.

Ženska kot uradnik.

Sam naslov pove mnogo. Tudi ženska je uradnik. V velikem državnem stroju je tudi ona, če ne motor, ki goni, vsaj oni del, brez katerega stroj ne more več obstajati, ki mu je potreben za pravilno delovanje, za delo brez prestanka. Tega ni mogoče več tajiti. Naj bi se samo za deset dni odstranile danes ženske iz proforskega in učiteljskega zbora, iz pošte in telegrafa, iz ministerstev in raznih državnih instanc, pa bi se videlo, koliko so ženske potrebne, neobhodno potrebne ter na posameznih mestih nenadomestljive.

Pred desetimi leti se je verjelo, da je samo moški sposoben biti uradnik, da samo on vrši državne funkcije, da je za to samo on dovolj resen, a da bi bile ženske za to neresne in da je njihov um preplitek, da bi vršil državne posle. Njim se je velikodušno prepuščala kuhinja in horicont njih misli in dela se ni smel kretati dalje. In če je kakšna inteligentnejša žena, čuteča v sebi fizične in umstvene sile za posel, ki ga vrše moški dejala, da so tudi ženske sposobne, da jim treba dopustiti, da tudi one sodelujejo z moškimi v družbi,

v kateri skupno žive. Čije zle in dobre strani skupno prenašajo, so se moški smejali, smejali in smejali.

In kdo ve, da li bi ne bilo to tako pojmovano pri nas še dandanes, ako bi se te zablode ne bile razbile tam na Francoskem, Angleškem, v Ameriki in na Nemškem, kjer je socialni razvoj potegnil tudi ženske v šole, v pisarne, državne urade, ker se je začutila za to močna potreba in ker ni šlo več le z moškimi, brez sodelovanja inteligentne žene, brez sodelovanja ženskih rok in ženskega uma. Tako se je tudi pri nas s širjenjem družbe, s kupičenjem dela in dolžnosti, a pod vplivom zapada začelo smatrati, čeprav še pri prav mafinem številu moških, ženo drugače — tako, kakor ona to zasluži. Tudi v učiteljskem zboru, kjer jej je dano prvo mesto, je pokazala ženska vse svoje dobre sposobnosti javnega, državnega delavca. Ženska je tekmovala z moškimi, ona jih je včasih celo nadkrilila, da si je bila zanjo ta borba mnogo težja, nego za moža, ker se je njo vendarle gledalo z nezaupanjem. Toda rezultati so storili svoje ter polagoma prepričali celo najmočnejše protivnike ženskega vstopa v državne posle, da je ženska kakor moški sposobna ali nesposobna za posle v družabnem in državnem življenju.

Gimnazije, univerze, strokovne šole so se napolnile z ženskimi svetom in pri izpitih so dajale ženske uspehe kakor moški, a včasih še boljše.

In danes hodi veliko število žensk zjutraj na delo v šole, pisarne, prav kakor moški, da izvaja državnacionionalne ideje, da širi in daje omiko, prosveto in moralo, da si zasluži kruha in preživlja obitelji. Nič več ni tako velikega števila žen, ki jih preživlja mož, za katere je mož gospodar v polnem smislu te besede.

Da pa je vstopila žena v pisarno, v državno javno življenje v tako velikem številu in da še vedno vstopa da rano obramo z možem dela, zato je bilo treba, da tudi sama iz sebe vrže zablodo (katero so ji sugerirali moški) o svoji nesposobnosti za to delo. Tudi je to zablodo iztrebilo iz ženske delo njenih tovarišic, ki so že bile v javnem življenju, in pa gigantsko napredovanje družbe, ki ženske naravnost vleče iz njene pasivnosti ter ji daje akcijo kakor moškemu. Danes imamo ženske doktorice, inženjerke, kemičarke, profesorke, trgovke itd.

Ali ono, kar je našo žensko v masah potegnulo iz zablode v njenih nesposobnosti — to je bila vojna. Ta poslednja vojna, ki je zbrala moške v kolone ter jih je odvela na mejo, je ženo pustila v zaledju, da vrši ulogo, ki jo je vršil moški (vsaj v nekaterih strokah). In takrat so se začele državne pisarne širje odpirati ženskam in so zahtevale ženskih uslug.

Na vojni so poginiali moški in zapuščali maso žensk-vdov, ki so si morale poslej same pribavljati sredstev za življenje. Takrat so ženske uvidele, da v današnji družbi niso preskrbljene, ako se tudi same niso učile in ako poleg moževega koščka kruha nimajo tudi še svojega koščka.

Drugič: spoznale so, da je ženina odvisnost od moža velika, da jo more mož tudi terorizirati, ker jej daje kruha, ako si ne zna služiti tudi sama.

Današnja ženska mladina razumeva to prav dobro ter se pripravljata na življenje kakor moška mladina, a pokazuje tudi v tem vsak dan novih uspehov.

Blagotvorni vpliv žene v socialnem življenju in njegovem razvoju se čuti danes povsod. Neki francoski pisatelj je dejal tu kmalu po vojni: „Ženske in top 75 cm sta spasila Francijo“.

Ženske so ambiciozne, a ambicija je gonilna sila k delu ter donaja napredka posameznikom in družbi.

Zlasti državnemu uradniku je ambicija jako potrebna, ker ga vzdržuje v vztrajnosti pri delu in v ustvarjanju za sedanjost in bodočnost.

Ženska kot uradnik je enaka moškemu kot uradniku. Ona je često še bolj sedaj, ker njen položaj ni učvrščen, ker se ona vendarle od posameznikov v upravi države smatra pogrešno kot nekaj, brez česar bi se moglo obstojati, ter se misli, da njeno vmešavanje v državno življenje, v socialni progres ni njen poklic ter da je ona kot taka dosti slabša od moškega, da celo ovira moškega. In misli se, da ji je z mestom, ki ga zavzema, storjena nekaka milost. A prav iz teh vzrokov se ona bolj briga kot moški, za to več dela in več koristi, samo da bi dokazala, da je prav tako potrebna in sposobna kakor moški.

Ako ste kot publika iskali informacij po kakšni držav. instanci radi svojih poslov, ki so v zvezi z njo, vam jih je dala ženska uradnik z zadovoljstvom, hitro in popolnoma, medtem ko je moški uradnik osornejši, manj uslužen in manj spreten.

Ženska-uradnik čuva svoje mesto, jako da drži (ker jej ga, kakor rečeno, očitajo), medtem ko je moški v zavesti, da je tu s polno pravico bolj len in dela mnogo manj. Žena-uradnik se more pač priporočati samo s svojim delom, medtem ko se priporoča moški tudi s svojo pravico.

Pri nas se je socialno življenje začelo razvijati jako — društvene potrebe so se razširile, in žena je stopila v akcijo kakor mož. Treba ji je priti naproti in jej dati vse pravice, ker se jej nalagajo tudi vse dolžnosti.

Da je torej socialnemu razvitku neobhodno potrebno sodelovanje ženske, ni več dvomljivo. Naj nam služijo v primer vse napredne države zapada, kjer ženske ne izkazujejo družbi nič manjših uslug, kakor moški! In če je tako, potem ne podcenjujmo žensk-uradnic, nego jim dajmo poleg mesta, dela in dolžnosti tudi pravice kakor moškim; sprejemajmo v uradniške vrste tudi ženske samo kvalificirane kakor moške!

Imejmo polno vero vanje, ker so s svojim delom na državnem polju dokazale, da so dorasle za vse te naloge! Ne delajmo jim nikakih zaprek!

Tako moramo delati, če nočemo zavirati progressa naše družbe.

(Iz beograjskega „Činovičkega Gl.“ organa Saveza državnih činovnika i službenika, br. 1. in 3.)

Ta članek (brez podpisa), ki ga prinašamo iz srbske cirilice v slovenskem prevodu, je prav tako zanimiv, kakor Baračev „Duševni delavci“. Oba članka sta kritična ter vredna temeljite debate. Tudi ta članek o uradnicah se seveda nanaša na razmere v Srbiji. Značilno je, da „Činovički Glasnik“ v Beogradu mirno in brez vsake opazke prinaša trditve, da so v Srbiji moški uradniki „grubljji, manje uslužni i spretni“, da so „lenjiji“ ter da „mnogo manje rade“. Zanimivo, simptomatično! Kakor je videti je ta trditev resnična... Sicer bi ji vendar sledil protest. — — —

V Sloveniji so državne uradnice skoraj povsem enakopravne z moškimi uradniki. Učiteljice, profesorice, uradnice, zdravnice uživajo pri nas isti ugled, kakor moški. Le v plačah in v volilni pravici še niso enakopravne z moškimi. Pri enako kvalificiranih uradnicah je to dejstvo gotovo krivično. Naše uradnice pa imajo po naših organizacijah popolno aktivno in pasivno volilno pravico, ter ne delamo med seboj in med njimi nikake razlike. V Avstriji in v Češkoslovaški

ima žentstvo tudi pasivno volilno pravico ter sede ženske (profesorice, doktorice, pisateljice, žurnalistke, umetnice in socialne veletelgentne delavke) tudi v javnih zbornicah. In časopisje priznava, da so te poslanike večinoma zelo resne, temeljite in koristne! V Sloveniji je bil menda doslej edini ljubljanski občinski svet tako „napreden“, da je pozval v kurtatorij deklishega liceja tudi dve zastopnici žentstva. Tako je torej slovenska naprednost v tem pogledu še zelo jalova.

Službena pragmatika.

Državna ustava in službena pragmatika državnih uradnikov in službenikov sta dva temeljna pogoja za pravilno funkcioniranje družbinega in državnega organizma. Brez določitve državlanskih pravic in dolžnosti si ni mogoče misliti urejene države, in brez službene pragmatike ne urejenega državnega aparata.

Takoj spočetka naše ujedinjene države se je občutila potreba, da se predvsem ustanovi službena pragmatika za vse državne službenike. Tega dela se je lotilo finančno ministrstvo v zvezi z ministrstvom priprave za ustavotvorno skupščino ter za izjednačenje zakonov. To zadnje imenovano ministrstvo je konstatalo, da zapreka pravilne administracije niso samo nejednake plače, nego tudi nejednakost drugih uradniških razmer, kakor kvalifikacije, sprejemanje v službe, napredovanje in penzioniranje. Zato se je izdelal zakon, s katerim se začasno izjednačijo vsi ti najvitalnejši odnosi državnih službenikov. Začasno zato, ker se je smatralo, da se pred sprejetjem ustave in definitivne administrativne razdelitve države ter določitve upravne kompetence ne more urediti za stalno uradniško vprašanje. Ta zakonski predlog je po prepotovanju raznih odborov in anket dospel končno leta 1920 pred posebno komisijo, sezvano po ministrstvu za konstituinto in izjednačenje zakonov. Komisiji je predsedoval takratni predsednik Državnega sveta in današnji minister pravde, Marko Gjuričić. Predlog je bil končno sprejet in je dobil v javnosti naziv »Projekt večine«. Neki član iste komisije pa se je uprl temu projektu ter je izdelal svoj lastni predlog, ki ga je izročil ministrstvu ter se zove danes »Projekt manjšine«.

Toda ministrski svet je izrekel salomonsko sodbo, da se niti večinski niti manjšinski predlog službene pragmatike ne vzame kot temelj pri reševanju uradniškega vprašanja, ker ne zadošča noben ter je treba izdelati obsežen zakon za vso kraljevino.

»Projekt večine« je bil smatratl začasnim ter se je oziral na to, da sta dve tretjini državnih uradnikov izven Srbije in Črne gore uživiljeni v moderne razmere, da so prečanski službeni odnosn ugodnejši in stalnejši, torej urejenejši, nego v ožjih in patrijalhalnejših mejah nekdanje Srbije in Črne gore. Zato se je sprejel sistem razredov in napredovanja po avstrijski in ogrski službeni pragmatiki.

»Projekt manjšine« pa je smatral baš ta sistem za birokratski, za reakcionaren ter ni želel niti v začasnosti pragmatike takih »nazadnjaških« določb, boječ se prejudica za definitivno regulacijo uradniških razmer. Zato je urejen v glavnem po stanju v Srbiji in Črni gori ter se ozira le tu na tam na avstrijsko in ogrsko službeno pragmatiko.

Oba ta projekta je vzel Savez državnih činovnika i službenika v Beogradu za podlago novemu Predlogu zakona ter ga je izdelal v formi, ki jo je objavil v svo-

iem beograjskem glasilu in z besedilom, ki ga v prevodu prinaša zdaj tudi »Naš Glas«. Odbor beograjskega Saveza je spočetka nameraval izdelati službeno pragmatiko za vse državne službenike, torej za vojaške in civilne. Končno pa se je odločil, da sestavi tak Predlog zakona le za civilne državne uradnike, poduradnike in sluge. Ta Predlog ima 7 delov: I. Službeni odnosi (čl. 1.—87.), II. Službeničke zajednice (čl. 88.—98.), III. Stručni saveti (čl. 99.), IV. Disciplinski propisi (čl. 100. do 154.), V. Propisi o penzijama (čl. 155. do 185.), VI. Prelazna naredjenja (čl. 186. do 188.) in VII. Završne odredbe (čl. 189. do 190.).

Predlog je torej zelo obširen ter ga zato moremo prinašati le v odlomkih.

Vse organizacije prosimo ponovno, da preštudirajo ta »Predlog zakona« ter stavijo event. svoje izpreminjevalne predloge pismeno naravnost na naslov predsednika naše Osrednje zveze, g. posl. Jož. Reischerja v Ljubljani, Rimska cesta. Ko dospo vsi predlogi, se bo ž njimi bavil še odbor Osrednje zveze oziroma posebni pragmatični odsek. Ker bo ustava v kratkem sprejeta, pride službena pragmatika državnih uradnikov, poduradnikov in slug kmalu na vrsto. In sprejme se potem ta Predlog z izpremembami bržčas kot definitivna pragmatika.

Predlog zakona

o državnih uradnikih, poduradnikih in službenikih.

(Dalje.)

Nadležnost.

Čl. 108. Nižja disciplinska sodišča so kot prvostepena sodišča nadležna za vse službenike nadleštev, ki so podrejena centralnim resorskim upravam, razen za starešine onih nadleštev, pri katerih so ta nižja disciplinska sodišča obrazovana, in za one, ki so člani teh sodišč. (?)

Višja disciplinska sodišča so nadležna kot prvostepena sodišča za vse službenike centralnih resornih uprav razen za njih starešine in člane teh sodišč, ter nadalje za starešine onih nadleštev, pri katerih so obrazovana tudi nižja disciplinska sodišča, in za člane teh sodišč.

Člane višjih disciplinskih sodišč sodi Državni svet v prvi in poslednji instanci.

Čl. 109. Od nižjih disciplinskih sodišč gre apelacija na višja kot drugostepena sodišča za vse razsodbe, razen za razsodbe, s katerimi se izreka odpust iz službe.

Od višjih disciplinskih sodišč kot prvostopenih gre apelacija na Državni svet, ki je obenem apelacijska instanca tudi za razsodbe nižjih disciplinskih sodišč, v katerih se izreka odpust iz službe.

Državni svet v funkciji disciplinskih apelacijskih sodišč postopa po predpisih tega zakona.

Čl. 110. Državni svet odloča spore o nadležnosti med poedinimi disciplinskimi sodišči ter izdaja obvezna tolmačenja disciplinskih predpisov tega zakona.

Čl. 111. Z odredbami tega zakona se ne dotikajo disciplinski predpisi za sodnike.

Čl. 112. Disciplinska sodišča odločajo z večino glasov. Seja je tajna, a prvi glasuje najmlajši sodnik.

Tožnik.

Čl. 113. Pri vsakem disciplinskem sodišču je tožnik, ki po svoji uradni dolžnosti zastopa in brani interese službenega in stanovskega vedenja državnih službe-

nikov. Nastavlja ga resorni minister za tri leta izmed službenikov pravnikov, ki služijo pri oblasti, kjer obstoja dotično disciplinsko sodišče. Z istimi dolžnostmi mu imenuje namestnika.

Disciplinsko sodišče mora tudi pred vsakim rešenjem zaslišati tožnika.

Zagovornik.

Čl. 114. Kdor je pozvan na disciplinsko odgovornost, ima pravico, da se posluži zagovornika.

Zagovornika se more vzeti le izmed službenikov, ki spadajo pod nadležnost dotičnega disciplinskega sodišča.

Ako ga prej ni imel, mu sodišče na njegovo zahtevo postavi zagovornika za pretres (?), in samo v tem slučaju je dolžan vsak službenik prevzeti zagovorništvu. V nobenem slučaju zagovornik ne sme sprejeti nikake nagrade; upravičen je le zahtevati povrnitev stroškov, ki so bili za zagovor potrebni.

Zagovornik je v zagovarjanju svoboden in obvezan, čuvati zaupano mu tajnost.

Izključenje članov.

Čl. 115. V pogledu izključenja članov disciplinskega sodišča in njih namestnikov veljajo predpisi zakona o sodnem postopanju v kritičnih delih, ki imajo veljavnost v dotični pravni oblasti. Razen tega ima okrivljenik pravico, da izključi dvojico sodnikov, ne da bi bil dolžan navesti razloge za to.

Za izključena stopata namestnika.

Disciplinsko postopanje.

Čl. 116. Neposredni starešina, kadar izvrši potrebno preiskavo in ugotovi dejanje, izroči službenim potom disciplinsko prijavo nadležnemu disciplinskemu sodišču.

Čl. 117. Disciplinsko sodišče zasliši tožnika in odloči brez ustnega razpravljanja, da li začne disciplinsko preiskavo ali ne. Pred to odločbo lahko odredi izvid.

Če disciplinsko sodišče smatra, da je v stvari le neka nerednost, lahko akt vrne neposrednemu starešini krivca ali pa sam odredi kazen za nerednost.

Disciplinsko sodišče lahko mesto odloka, da se začne disciplinska preiskava, odloči, da se predmet izroči takoj na ustni pretres.

Za to odločbo veljajo odredbe čl. 118.

Čl. 118. Odločba, da se začne disciplinska preiskava, se javi okrivljencu službenim potom.

Na to odločbo se ni mogoče pritožiti. Na odločbo, da se disciplinska preiskava odbija, ima tožnik pravico pritožiti se višjemu disciplinskemu sodišču v roku 14 dni.

Čl. 119. Neposredni starešina ali disciplinsko sodišče, kadar misli, da je za čin nadležno kazensko sodišče, mu odstopita prijavo, a neposredni starešina obvesti o tem disciplinsko sodišče. Do zaključka kazenskega postopka miruje disciplinski.

Čl. 120. Kadar službenik po sami kazenski obsodbi izgubi službo, se ga odpusti administrativnim potom, ne da bi se vodil kak nadaljni postopek. Pri tem se uporablja odredba čl. 121.

Čl. 121. Kazensko sodišče obvesti starešine nadleštev, kakorkoli se kak njih službenik stavi pod kazenski postopek, pod obtožbo ali v zapor. Starešina pa obvesti nadležno disciplinsko sodišče.

Disciplinska preiskava.

Čl. 122. Po odločbi, da se začne disciplinska preiskava, postavi starešina nadleštva, kjer je disciplinsko sodišče, enega ali dva preiskovalna komisarja izmed podrejenih uradnikov pravnikov.

V slučaju II. odstavka čl. 8. se lahko postavi za komisarja oseba izmed uradnikov pravnikov onega nadleštva, pri katerem sicer ni disciplinskega sodišča. Preiskovalni komisar ne more biti oseba, ki mora v istem disciplinskem predmetu vršiti kakšno funkcijo.

Čl. 123. Preiskovalni komisar zaslišuje priče in veščake brez zaprisege, pregleda vse, kar bi moglo predmet, popotoma pojasniti in dokazati ter daje okrivljeniku priliko, da se o vsaki obdolžitvi izjavi. Ako okrivljenik noče dajati izjav, se tok preiskave ne ustavi. Komisar lahko zahteva pomoči policijskih oblasti, zlasti če priče in veščaki niso v kraju, v katerem je komisar, če se njegovemu pozivu ne odzovejo ali če brez zakonitega razloga izbegavajo podati jasno izpoved.

Policijske oblasti postopajo pri tem po predpisih, ki veljajo zanje za pozivljanje in zasliševanje.

Kjer se istina ne more dognati brez prisege, lahko komisar naprosi nadležno sodišče, da izvrši zaslišanje pod prisego.

Zasliševanje priče in veščaka se vrši po predpisih kazenskega postopka.

Čl. 124. Med disciplinsko preiskavo lahko komisar okrivljeniku ali njegovemu zagovorniku pokaže vse akte ali samo nekatere, da to ne onemogoča disciplinarnega postopanja.

Kadar se dostavi odločba, da se predmet izroča v pretres, sme okrivljenik in zagovornik akte pregledati in prepisati, izvzemši seini zapisnik.

Objavljenje vsebine aktov pa je prepovedano.

Izročitev v obravnavo in ustavljanje.

Čl. 125. Akt o dovršeni preiskavi se dostavlja tožniku, ki ga izroči disciplinskemu sodišču s svojim mišljenjem.

Disciplinsko sodišče odloča brez ustnega pretresa (obravnave), da li se predmet napoti na ustni pretres ali pa se postopek ustavi. V poslednjem slučaju se lahko odredi po drugem odstavku čl. 11.

V odločbi o napotitvi na pretres se morajo natančno odrediti točke okrivljenja in naznačiti naredbe (naredjenja), ki so potrebne za pripravo ustnega pretresa. Proti odločbi o napotitvi (upučevanje) na pretres okrivljenec nima pravice (pritožiti se?).

Obtoženec in tožnik, dokler ne mine csem dni od dostavljenja odločbe o napotitvi, lahko iznašata dalje svoje predloge, ali proti odločbi o njih nima to nikakih posebnih posledic (?).

Rešenje o ustavljenju postopka z motivacijo se dostavi tožniku neposredno, a obtožniku službenim potom. Proti rešenju disciplinskega sodišča prvega stepena, s katerim se preiskava ustavlja, ima tožnik pravico pritožbe na višje disciplinsko sodišče, dokler ne preteče 14 dni od dostavitve.

(Dalje prih.)

Vestnik.

Gg. sotrudnike »Našega Glasa« prosim, da se čim preje zopet oglasijo. Potrebnim strokovnih, aktualnih in občezanimivih krajših člankov, dopisov, poročil in podlistkov.

Urednik, Rimska cesta 20.

Tovariši! Tovarišice!

Današnja številka zaključuje drugo četrtletje. Priložili smo ji položnice za obnovitev naročnine. Položnico dobi vsak c. g. naročnik. Onim, ki so z naročnino v zamudi, smo napisali na položnici svoto, ki je plačati na naročnini do konca junija t. l. Prosimo jih, da nam dolžne zneske

nemudoma nakažejo, zajedno pa tudi naročnino za tretje četrtletje. Naročnikom izven Slovenije, ki ne morejo vporabljeni položnic, smo označili poleg naslova dan, do katerega je naročnina plačana in jih prosimo, da jo obnove po nakaznici!

Dolžnost vsakega javnega nameščenca je, da je naročen na »Naš Glas«, in da po možnosti tudi dopisuje. Agitirajte povsod za naše glasilo in pridobivajte novih naročnikov! Pri vsakem uradu naj se zrtvuje vsaj eden in nabira naročnike in prispevke za tiskovni sklad! Zahtevajte naše glasilo po vseh javnih lokalih, kamor zahajate. Vsak naročnik naj pridobi vsaj še enega novega; ne ustrašite se nobene truda in pomnite, da je le v smotrenem delu in močni organizaciji naš spas! Nabirajte inserate in kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah, ki inserirajo v našem glasilu!

Prosimo ponovno vse gg. naročnike ter tovariše in tovarišice vohče, da store vse, da bo naše glasilo gmouno dobro podprto. Žal, da moramo ugotoviti klavrno resnico, da se v tem oziru stori veliko premalo, veliko preveč pa se greši. Z naročnino je dobra tretjina naročnikov v zamudi za več mesecev, nekateri niti lanskoletne še niso poravnali. Prednjači seveda Ljubljana, kjer je skoro polovica naročnikov z naročnino v zamudi vključ vsem pozivom in opominom. List sprejemajo, da pa bi naročnino poravnali, Bog ne daj! Ko se tako nabere večji zastanek in jih opozorimo ponovno, pa nam vrnejo list z »se ne sprejme! ali pa »odstopim!« A »odstopili« bi lahko že davno preje, vrnivši nam list; če tega niso storili, ni naša krivda; list so naročili, naša dolžnost je bila, jim list pošiljati, njih dolžnost pa je ga plačati dokler ga niso odpovedali. Mi moramo plačati vsak izvod in radi tega ne moremo lista pošiljati zastoni nikomur. Kdor je list naročil, pa ga noče dalje podpirati z naročnino, naj nam to vsaj pove pravočasno, da mu ga vstavimo z dnevom, ko plačana naročnina poteče. Kdor pa list sprejema dalje, smatramo ga naročnikom, ki bo plačal naročnino naknadno, in mu lista ne ustavimo, če je naročnina tudi že potekla, ker vemo, da se na pravočasno obnovitev lahko pozabi in nočemo očitkov, da list ustavimo, ko moramo vendar vedeti, da pri stanovskem glasilu ne more biti tako, kot pri polit. listih. Če ne plača danes, pa plača jutri! Tako nam je pisalo že več naročnikov - zamudnikov, ki smo jim list ustavili. Radi tega prosimo, da nam vsak, ki v bodoče noče biti naročnik, vrne list takoj z dnevom, od katerega dalje ne misli biti naročen s opombo »ne sprejme dalje« ali kakor že hoče; na vsak način pa naj poravna že zapadlo naročnino. **Uprava.**

Trošninski prispevki. Pišejo nam: Navesti hočem nekaj podrobnosti glede trošninskih prispevkov pri opravljanju zunanje (revizijske) službe poduradnikov finančne kontrole. Imenovani uslužbenci dobe, če opravljajo tako službo, naravnost smešne trošninske prispevke in sicer: če traja služba več nego 8 in do 12 ur, 1 din. 30 para, in čez 12 ur, 2 din. 40 para, in celih 24 ur pa 3 din. Pri več nego 8—12 urni službi navedeni znesek ne zadostuje niti za majhno skodelico prav malce oslajene ječmenove kave z eno žemljico ali tenkim koščekom kruha, kamoli za borno kosilce. O kakšnem priboljšku, n. pr. košček suhega kruha in četrt vina, niti govora ni. Kdor opravlja tako službo, ve, da ne zadošča ta prispevek niti za popravilo čevljev, ki jih na takem potovanju veliko več raztrga. Razen tega je ta služba jako naporena; često naleti službujočega slabo vreme, mraz, kakor tudi huda vročina. Hodi po hribih in skalovitih krajih in večji del so takšne poti zelo dolge. Jasno in vsakomur znano je, da človek čim več potuje, temveč potrebuje sredstev, zlasti pa še v tej, vsak dan rastoči draginji vsakdanjih življenskih potrebščin brez vsake izjeme. Če bi opravljal tako zunanjo službo samo enkrat mesečno, bi si lahko odtrgal pri plači za stroške, toda pri finančni kontroli se čez Surna, da, celo čez 24urna služba pogostoma ponavlja. Posebno občutno so ra prizadeji družinski očetje z večjim številom družinskih članov, in ne prav redki, ki so zaradi službenih, stanovanjskih ali šolskih razmer primorani že celo po dve leti od svoje družine ločeno živeti. Pri drugih državnih uradih dobivajo bodisi pouradniki ali uradniki dnevnice vsekakor v večji meri, ter s tem krijejo vsaj deloma svoje stroške. Poduradnikom finančne kontrole pa gotove oblasti tega nikakor ne priznavajo. Ne zahtevamo, da bi se nam odmerile dnevnice ravno v isti višini kakor uradnikom, pač pa je opravičena zahteva, naj bi se vsaj v enakem iznosu določile, kakor so jih že dosedaj deležni vseh kategorij poduradniki po razmerju oziroma trajajoči službi. S tem bi ne tpeela država nikake občutne škode, kajti vsak organ bo spoznal, da so mu stroški v izvrševanju težavne službe vsaj nekoliko olajšani ter se bo s toliko večjim veseljem in zanimanjem posvetil svojemu težkemu poklicu. Torej, apeliram na organizacijo finančne kontrole, da se v imenu vseh prizadetih zavzame na pristojnem mestu za popolnoma opravičeno povišanje trošninskih prispevkov.

Društvo sodno - pisarniških in zemljiškopravnih uradnikov je vložilo na predsedstvo višjega deželnega sodišča spo-

menico s prošnjo, da se dovoli vsem pisarniškim uradnikom, bivšim oficijantom naknadno vplačilo prispevkov za vso eventualno v pokojnino nevračunljivo službeno dobo. O uspehu se bo poročalo.

Sodno - pisarniški in zemljiškopravni uradniki, ne zabite na izredni občni zbor 3. julija t. l. Ako se ne udeležite osebno, potem pošlite takoj pooblastila. Pripominimo, da se ob nedeljah v Ljubljani pisma s pošte ne raznašajo in je tedaj poslati pooblastila tako, da dospo najpozneje v soboto zjutraj 2. 7. v Ljubljano.

Člane »Samopomoč« v Ljubljani opozarjamo na izredni obč. zbor dne 30. 7. t. m. ob pol 7. zvečer v Mestnem domu. Ponoviti je sklep glede likvidacije in glede likvidacijskega odbora.

Kdo je penzionist? V dunajski »Neue Freie Presse« čitamo: Penzionist je človek, ki si je z dela in večnih skrbi bogatim življenjem pridobil pravico, da sme s svojo pokojnino do smrti stradati.

Za tiskovni sklad, Tovariši! Tovarišice! Ne pozabite našega tiskovnega zaklada! Agitirajte za naš list! Vsaka organizacija naj naroči po več iztisov. Organizacije, dopisujte točneje in marljiveje!

Nabirajte inserate in prispevke za tiskovni sklad ter pridobivajte nove naročnike!

Krojaštvo Fran Iglič

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 28.
preje v Trstu.

Izdelovanje oblek za gospode, otroke in uniforme. Za dame po najnovšem modernem kroju. — Lastna zaloga modnega blaga.
Uradnikom znaten popust

A. Mihelič, Ljubljana

Šelenburgova ulica 1.

15-3

Trgovina s ščetinastimi izdelki. Galanterija in parfumerija. Edina zaloga jugoslovanskih **K V A R T** kakor tarok, marijaš, whist, primorka.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovaja javnim uslužbencem posojila na osebni kredit proti poročstvu, zaznambi na službene prejeme in zastavi življenskih polic na daljšo dobo in proti malim mesečnim odplačilom :: 6% obresti.

KRANILNE VLOGE SE OBRESTUJEJO PO 4%

Prošnje se rešujejo zelo hitro. Zahtevajte prospekt

VELIKA ZALOGA

manufakturnega ter inozemskega modnega blaga.

Na debelo! Na drobno!

:: : Solidne cene! : ::

LASTNI MODNI ATELJE. Srajce, samoveznice (kravate), nogavice i. t. d.

PRVA KRANJSKA RAZPOSILJALNA

BOGATA IZBIRA

OBLEK lastnega izdelka po naj-novejšem kroju.

85—

SCHWAB & BIZJAK

LJUBLJANA, Dvorni trg, pod Narodno kavarano.

Naročajte in širite „Naš Glas!“